ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
«27» березня 2025 р., протокол № 9

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для зарахування на навчання за другим (магістерським) рівнем
Освітня програма «Архітектура та містобудування» зі спеціальності G17 Архітектура та містобудування Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво (денна форма навчання)

Івано-Франківськ – 2025

Програма фахового вступного випробування для другого (магістерського) рівня галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво» спеціальності G17 «Архітектура та містобудування» за освітньою програмою «Архітектура та містобудування» на основі освітнього ступеня бакалавра / Огоньок Ю.В./ Косьмій М.М./Жирак Р.М./ – Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. – 19 с.

Укладачі:

ОГОНЬОК Ю.В. – доктор філософії, доцент кафедри архітектури та будівництва

КОСЬМІЙ М.М. – доктор архітектури, професор, професор кафедри архітектури та будіництва

ЖИРАК Р.М. – старший викладач кафедри архітектури та будівництва

Програму обговорено і затверджено на засіданні кафедри архітектури та будівництва (протокол №7 від 20 березня 2025 року)

ЗМІСТ

Вступ.
Програма фахового вступного випробування:
- Блок І. Основи містобудування;
- Блок ІІ. Основи архітектурного проєктування.
- Блок ІІІ. Теоретико-методологічні, історичні та нормативні основи архітектурно-містобудівної діяльності.
- Блок ІV. Проєктно-практичні, конструктивно-технологічні та організаційні основи архітектурно-містобудівної діяльності.

Структура екзаменаційного білета.
Критерії оцінювання знань.
Шкала оцінювання.
Рекомендована література та інформаційні ресурси.

ВСТУП

Метою фахового вступного випробування є визначення рівня сформованості у вступників теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей у сфері архітектури та містобудування, необхідних для успішного опанування освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування».

Програма фахового вступного випробування розроблена з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.05.2022 № 418, та спрямована на оцінювання готовності вступників до розв'язання складних спеціалізованих завдань у сфері архітектури та містобудування, здійснення проєктної, дослідницької та професійної діяльності.

Фахове вступне випробування передбачає перевірку знань і вмінь, здобутих на попередньому рівні вищої освіти, зокрема розуміння закономірностей формування та розвитку населених пунктів, принципів містобудівного планування, функціонально-планувальної організації територій, архітектурного проєктування житлових і громадських будівель, архітектурної композиції, конструктивних основ проєктування, благоустрою та ландшафтної організації територій.

Основними завданнями фахового вступного випробування є:

- перевірка рівня володіння основними поняттями, теоретичними положеннями та професійною термінологією у сфері архітектури та містобудування;
- визначення рівня знань щодо закономірностей формування систем розселення, функціонально-планувальної структури населених пунктів та організації міських територій;
- перевірка розуміння принципів містобудівного планування, функціонального зонування, організації житлових і громадських територій, транспортної інфраструктури та рекреаційних просторів;
- оцінювання знань основ архітектурного проєктування, принципів функціонально-планувальної, об'ємно-просторової та композиційної організації будівель;
- визначення рівня знань щодо типології житлових і громадських будівель, особливостей їх архітектурно-планувальних, конструктивних та інженерних рішень;
- перевірка здатності враховувати природно-кліматичні, соціально-економічні, екологічні та нормативні чинники під час формування архітектурних і містобудівних рішень;
- оцінювання розуміння принципів сталого розвитку, енергоефективності, безбар'єрності, безпеки та комфортності архітектурного середовища;
- визначення здатності застосовувати теоретичні знання для аналізу архітектурно-містобудівних ситуацій, обґрунтування проєктних рішень і розв'язання типових професійних завдань.

Програма має комплексний характер та охоплює два основні змістові блоки: «Основи містобудування» та «Основи архітектурного проєктування».

Перший блок спрямований на перевірку знань щодо організації та розвитку населених пунктів, планування міських територій, формування житлового і громадського середовища, транспортної інфраструктури, благоустрою та озеленення. Другий блок передбачає оцінювання знань з основ архітектурного проєктування, архітектурної композиції, типології житлових і громадських будівель, конструктивних основ проєктування, реконструкції та забезпечення сучасних вимог до архітектурного середовища.

Для осіб, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, фахове вступне випробування додатково передбачає перевірку сформованості спеціальних (фахових) компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 № 808 (зі змінами).

З цією метою до структури екзаменаційного білета для зазначеної категорії вступників включаються два додаткові питання. Третє питання спрямоване на перевірку теоретико-методологічних, історико-архітектурних та нормативно-правових основ архітектурно-містобудівної діяльності. Четверте питання має практикоорієнтований характер і передбачає перевірку здатності застосовувати фахові знання для аналізу вихідних умов, формування, графічного представлення та обґрунтування принципових архітектурних і містобудівних рішень.

Зміст додаткових питань спрямований на комплексне оцінювання базової фахової підготовки вступників відповідно до результатів навчання бакалаврського рівня та визначення їхньої готовності до подальшого здобуття вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування».

Програма фахового вступного випробування забезпечує комплексне оцінювання теоретичної та практичної підготовки вступників, необхідної для подальшого формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей та досягнення результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» охоплює два основні змістові блоки: «Основи містобудування» та «Основи архітектурного проєктування». Зміст програмових вимог спрямований на перевірку теоретичних знань, розуміння основних закономірностей архітектурно-містобудівної діяльності та здатності застосовувати базові професійні принципи під час вирішення архітектурних і містобудівних завдань.

Для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, програма додатково передбачає перевірку спеціальних (фахових) компетентностей та результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. З цією метою передбачено два додаткові переліки питань: «Теоретико-методологічні, історичні та нормативні основи архітектурно-містобудівної діяльності» та «Проєктно-практичні, конструктивно-технологічні та організаційні основи архітектурно-містобудівної діяльності».

Додаткові питання спрямовані на комплексне оцінювання базової фахової підготовки вступників, зокрема розуміння теоретичних і нормативних засад професійної діяльності, володіння методами архітектурно-містобудівного аналізу, здатності формувати, графічно представляти й обґрунтовувати принципові проєктні рішення. Практикоорієнтовані завдання передбачають застосування набутих знань для розв'язання типових професійних ситуацій у сфері архітектури та містобудування.

БЛОК І. ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ

ТЕМА 1. Теоретичні основи містобудування та системи розселення

Містобудування як сфера професійної діяльності: поняття, мета та основні завдання.

Основні закономірності та принципи формування містобудівних систем.

Урбанізація: сутність, основні етапи та сучасні тенденції розвитку.

Системи розселення: поняття, основні типи та особливості просторової організації.

Класифікація населених пунктів за чисельністю населення, функціональним призначенням і планувальними ознаками.

Основні чинники формування та просторового розвитку населених пунктів.

Міські агломерації: передумови виникнення, структура та особливості розвитку.

Взаємозв'язок природних, соціально-економічних та містобудівних чинників у розвитку населених пунктів.

ТЕМА 2. Функціонально-планувальна організація населених пунктів

Функціонально-планувальна структура міста: поняття, основні елементи та принципи формування.
Функціональне зонування територій населених пунктів: мета, завдання та основні принципи.
Планувальна організація житлових, громадських, виробничих і рекреаційних територій.
Основні типи планувальної структури міст та особливості їх формування.
Генеральний план населеного пункту: призначення, основні завдання та зміст.
Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади: призначення та основні складові.
Детальний план території: призначення та особливості застосування.
Містобудівні обмеження та їх урахування під час планування і забудови територій.
Основні техніко-економічні показники містобудівних рішень.

ТЕМА 3. Планувальна організація житлових територій
Житлові території як складова функціонально-планувальної структури населеного пункту.
Структурні елементи житлових територій: житлова група, квартал, житловий район.
Основні принципи функціонально-планувальної організації житлової забудови.
Класифікація житлової забудови за поверховістю, щільністю та характером просторової організації.
Принципи розміщення житлових будинків з урахуванням природно-кліматичних і містобудівних умов.
Система громадського обслуговування житлових територій: структура та принципи організації.
Організація прибудинкових територій, майданчиків відпочинку та господарських зон.
Щільність житлової забудови та основні показники інтенсивності використання територій.
Санітарно-гігієнічні, інсоляційні та протипожежні вимоги до планування житлової забудови.

ТЕМА 4. Транспортно-планувальна організація міських територій
Вулично-дорожня мережа міста: призначення, структура та класифікація.
Основні планувальні параметри міських вулиць і доріг.
Червоні лінії та лінії регулювання забудови: поняття і призначення.
Принципи організації транспортного та пішохідного руху в населених пунктах.
Система громадського транспорту та її роль у планувальній структурі міста.
Організація велосипедної інфраструктури та пішохідних зв'язків.
Принципи розміщення автостоянок, гаражів та організації паркувального простору.

Транспортна доступність житлових і громадських територій.

ТЕМА 5. Планувальна організація громадських територій та формування міського середовища

Громадські території населених пунктів: поняття, функції та класифікація.
Основні принципи планувальної організації громадських територій.
Система громадських центрів міста та особливості їх просторового розміщення.
Архітектурно-планувальна організація міських площ, пішохідних зон і громадських просторів.
Взаємозв'язок громадських територій із житловою забудовою та транспортною інфраструктурою.
Основні принципи забезпечення доступності, безпеки та комфортності громадських територій.

ТЕМА 6. Благоустрій, озеленення та екологічні засади розвитку міських територій

Комплексний благоустрій населених пунктів: поняття, основні завдання та складові.
Система озеленених територій населених пунктів: класифікація та функціональне призначення.
Принципи планувальної організації парків, скверів, бульварів та рекреаційних територій.
Основні елементи благоустрою та малі архітектурні форми у міському середовищі.
Вертикальне планування та інженерна підготовка територій: призначення й основні завдання.
Організація поверхневого водовідведення та врахування рельєфу під час планування територій.
Основні екологічні чинники та їх вплив на планувальну організацію населених пунктів.
Санітарно-захисні зони та природоохоронні обмеження у містобудівному плануванні.
Принципи сталого розвитку та екологічної збалансованості міського середовища.
Основні підходи до реконструкції, ревіталізації та відновлення міських територій.

БЛОК ІІ. ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ

ТЕМА 7. Теоретичні основи та принципи архітектурного проєктування

Архітектурне проєктування: поняття, мета та основні завдання.
Основні принципи та етапи архітектурного проєктування.
Функціональні, конструктивні, естетичні та економічні вимоги до архітектурних об'єктів.
Передпроєктний аналіз: мета, завдання та основні складові.

Вплив містобудівних умов на архітектурно-планувальні рішення будівель.
Функціональне зонування будівель: поняття та основні принципи.
Об'ємно-просторові рішення будівель та чинники їх формування.
Основні техніко-економічні показники архітектурних проєктів.
Основні стадії проєктування та склад архітектурної проєктної документації.

ТЕМА 8. Основи архітектурної композиції та об'ємно-просторової організації будівель

Архітектурна композиція: поняття, основні принципи та закономірності формування.
Композиційні засоби організації архітектурної форми: масштаб, пропорції, ритм, метр.
Симетрія, асиметрія, контраст і нюанс в архітектурній композиції.
Основні принципи формування об'ємно-просторової структури будівель.
Взаємозв'язок функціонального призначення та архітектурної форми будівлі.
Композиційна організація фасадів та формування архітектурного образу.
Вплив конструктивних рішень і будівельних матеріалів на архітектурну виразність будівель.

ТЕМА 9. Архітектурне проєктування житлових будівель

Класифікація житлових будівель за функціональними та об'ємно-планувальними ознаками.
Основні принципи функціонально-планувальної організації індивідуальних житлових будинків.
Типологія багатоквартирних житлових будинків та особливості їх архітектурно-планувальних рішень.
Основні типи планувальних структур багатоквартирних житлових будинків: секційні, коридорні, галерейні.
Функціональне зонування житлових будинків і квартир.
Принципи організації вертикальних і горизонтальних комунікацій у житлових будівлях.
Санітарно-гігієнічні, інсоляційні та протипожежні вимоги до проєктування житлових будівель.
Принципи забезпечення доступності та безбар'єрності житлових будинків.
Взаємозв'язок планувальних, конструктивних та інженерних рішень у житловому будівництві.

ТЕМА 10. Архітектурне проєктування громадських будівель

Класифікація громадських будівель за функціональним призначенням.
Основні принципи функціонально-планувальної організації громадських будівель.
Функціональне зонування та організація комунікаційних зв'язків у громадських будівлях.
Основні типи об'ємно-планувальних рішень громадських будівель.
Особливості архітектурно-планувальної організації закладів освіти.

Основні принципи архітектурного проєктування закладів культури та дозвілля.
Особливості функціонально-планувальної організації закладів охорони здоров'я.
Принципи архітектурно-планувальної організації адміністративних та офісних будівель.
Основні вимоги до доступності, пожежної безпеки та організації евакуації у громадських будівлях.

ТЕМА 11. Конструктивні та інженерні основи архітектурного проєктування

Основні конструктивні системи будівель та їх вплив на архітектурно-планувальні рішення.
Несучі та огороджувальні конструкції будівель: призначення й основні типи.
Основні типи фундаментів, стін, перекриттів і покриттів будівель.
Взаємозв'язок архітектурних, конструктивних та інженерних рішень під час проєктування будівель.
Основні будівельні матеріали та принципи їх застосування в архітектурному проєктуванні.
Природне освітлення, інсоляція та вентиляція приміщень: основні принципи забезпечення.
Основні архітектурно-планувальні заходи забезпечення енергоефективності будівель.
Вплив природно-кліматичних умов на архітектурно-планувальні та конструктивні рішення будівель.

ТЕМА 12. Реконструкція будівель та сучасні вимоги до архітектурного середовища

Реконструкція, реставрація та модернізація будівель: основні поняття та відмінності.
Основні принципи реконструкції житлових і громадських будівель.
Адаптивне використання існуючих будівель зі зміною їх функціонального призначення.
Принципи збереження архітектурної спадщини під час реконструкції та пристосування будівель.
Основні принципи універсального дизайну та формування безбар'єрного архітектурного середовища.
Основні вимоги до безпеки архітектурних об'єктів та врахування потреб цивільного захисту.
Принципи архітектурного проєктування та відновлення будівель з урахуванням сучасних вимог до функціональності, безпеки й екологічності.

БЛОК ІІІ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, ІСТОРИЧНІ ТА НОРМАТИВНІ ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Архітектура та містобудування як сфери професійної діяльності: основні поняття, завдання та взаємозв'язки.

Основні етапи розвитку світової архітектури та характерні особливості історичних архітектурних стилів.

Історичні закономірності розвитку української архітектури та містобудування.

Основні теоретичні концепції та принципи формування архітектурного середовища.

Архітектурна композиція: основні закономірності, засоби та принципи формування архітектурної форми.

Методи архітектурно-містобудівних досліджень та їх застосування у професійній діяльності.

Передпроєктний аналіз: мета, завдання, основні етапи та методи дослідження.

Методи збору, систематизації, аналізу та оцінювання вихідних даних для архітектурного й містобудівного проєктування.

Вплив природно-кліматичних, соціально-економічних і демографічних чинників на формування архітектурного середовища.

Основні принципи просторової організації територій та функціонально-планувальної структури населених пунктів.

Нормативно-правове регулювання архітектурної та містобудівної діяльності в Україні.

Система державних будівельних норм і національних стандартів у сфері архітектури та будівництва.

Основні види містобудівної документації та їх призначення.

Стадії архітектурного проєктування та основні вимоги до складу проєктної документації.

Основи архітектурної графіки та принципи графічного представлення архітектурно-проєктних рішень.

Інформаційні технології, цифрові інформаційні ресурси та їх застосування в архітектурно-містобудівній діяльності.

Основні принципи формування функціонально-планувальних та об'ємно-просторових рішень архітектурних об'єктів.

Основні конструктивні системи будівель та їх вплив на архітектурно-планувальні рішення.

Критерії вибору будівельних матеріалів і конструктивних рішень під час архітектурного проєктування.

Екологічні засади архітектурно-містобудівної діяльності та принципи сталого розвитку територій.

Основні принципи енергоефективності, екологічності та раціонального використання ресурсів у будівництві.

Принципи універсального дизайну, безбар'єрності та забезпечення безпеки архітектурного середовища.

Збереження архітектурної та містобудівної спадщини: основні принципи реставрації, реконструкції та пристосування об'єктів.
Професійна етика, відповідальність архітектора та особливості взаємодії із замовниками, органами влади й громадськістю.
Архітектурні та містобудівні конкурси, професійна комунікація і принципи публічного представлення проєктних рішень.

БЛОК IV. ПРОЄКТНО-ПРАКТИЧНІ, КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Аналіз містобудівних умов земельної ділянки. За запропонованою схемою земельної ділянки визначити основні природні та містобудівні чинники, які впливають на її забудову, та обґрунтувати можливості функціонального використання території.
Функціональне зонування території. На основі запропонованого ситуаційного плану розробити принципову схему функціонального зонування території з визначенням основних зон та взаємозв'язків між ними.
Розміщення житлового будинку на земельній ділянці. За заданими умовами запропонувати розташування індивідуального житлового будинку, господарських споруд, під'їздів і зон відпочинку з урахуванням орієнтації за сторонами світу.
Планувальна організація житлової групи. На основі запропонованої схеми території визначити принципи розміщення житлових будинків, пішохідних зв'язків, озеленених територій та майданчиків загального користування.
Формування громадського простору. Запропонувати принципову схему організації невеликої міської площі або скверу з визначенням функціональних зон, пішохідних маршрутів і місць відпочинку.
Організація транспортно-пішохідних зв'язків. За запропонованою схемою кварталу визначити основні транспортні та пішохідні зв'язки, запропонувати заходи для забезпечення безпеки й доступності пересування.
Ландшафтна організація території. Розробити принципову схему озеленення та благоустрою невеликої громадської території з обґрунтуванням розміщення зелених насаджень і елементів благоустрою.
Аналіз природно-кліматичних умов проєктування. На основі заданих характеристик ділянки визначити вплив орієнтації, рельєфу, інсоляції та переважних напрямків вітру на розміщення й об'ємно-просторове рішення будівлі.
Функціонально-планувальна організація індивідуального житлового будинку. Запропонувати схему функціонального зонування одноповерхового житлового будинку з визначенням основних груп приміщень і комунікаційних зв'язків.
Планувальна організація квартири. На основі заданого складу приміщень розробити принципову функціонально-планувальну схему квартири з

урахуванням взаємозв'язків житлових, допоміжних і санітарно-побутових приміщень.
Функціональне зонування громадської будівлі. Для невеликого громадського об'єкта запропонувати основні функціональні зони, визначити взаємозв'язки між ними та обґрунтувати організацію входів і комунікацій.
Об'ємно-просторова організація будівлі. На основі заданого функціонального призначення запропонувати принципове об'ємно-просторове рішення будівлі та пояснити його композиційні особливості.
Аналіз архітектурної композиції. За запропонованим зображенням будівлі визначити основні композиційні засоби, охарактеризувати пропорції, ритм, масштаб і характер архітектурної форми.
Графічне представлення архітектурного рішення. На основі запропонованої схеми будівлі виконати спрощений план або фасад із позначенням основних архітектурно-планувальних елементів.
Вибір конструктивної системи будівлі. Для заданого типу будівлі запропонувати доцільну конструктивну систему, визначити основні несучі та огороджувальні елементи й обґрунтувати вибір.\
Вибір будівельних матеріалів. Для запропонованого архітектурного об'єкта визначити основні матеріали несучих і огороджувальних конструкцій з урахуванням функціональних, експлуатаційних та економічних вимог.
Узгодження архітектурних та інженерних рішень. На прикладі невеликої громадської будівлі визначити основні інженерні системи та пояснити їх вплив на функціонально-планувальну організацію.
Забезпечення енергоефективності будівлі. На основі заданих характеристик житлової будівлі запропонувати архітектурно-планувальні та конструктивні заходи для зменшення енергоспоживання.
Формування безбар'єрного архітектурного середовища. За запропонованою схемою входу до громадської будівлі визначити можливі бар'єри та запропонувати принципові рішення для забезпечення доступності маломобільних груп населення.
Забезпечення пожежної безпеки та евакуації. На основі спрощеної планувальної схеми громадської будівлі визначити основні евакуаційні маршрути та запропонувати заходи для забезпечення безпечного виходу людей.
Реконструкція існуючої будівлі. На основі заданих характеристик будівлі визначити основні проблеми її функціонально-планувальної організації та запропонувати принципові напрями реконструкції.
Пристосування будівлі до нового функціонального призначення. Для запропонованого об'єкта визначити можливості зміни функції, необхідні планувальні перетворення та принципи збереження архітектурних особливостей. Оцінювання архітектурно-планувального рішення. На основі запропонованої схеми житлової або громадської будівлі визначити основні переваги й недоліки функціонально-планувальної організації та запропонувати шляхи її вдосконалення.

Аналіз завдання на архітектурне проєктування. На основі заданих вимог умовного замовника визначити основні функціональні, планувальні, конструктивні та нормативні вимоги до майбутнього об'єкта, сформулювати принципову проєктну концепцію.

Презентація та обґрунтування архітектурного рішення. На основі запропонованого ескізного рішення архітектурного об'єкта охарактеризувати його функціонально-планувальні, об'ємно-просторові й композиційні особливості, оцінити переваги та сформулювати аргументовані пропозиції щодо вдосконалення.

3. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Фахове вступне випробування для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» проводиться з метою комплексного оцінювання рівня фахової підготовки вступників, сформованої під час здобуття вищої освіти на попередньому рівні.

Структура екзаменаційного білета визначається з урахуванням попередньо здобутої освіти вступника та передбачає перевірку теоретичних знань, практичних умінь і базових професійних компетентностей у сфері архітектури та містобудування.

Питання екзаменаційного білета спрямовані на перевірку:

- знання основних понять, теоретичних положень, закономірностей і професійної термінології у сфері архітектури та містобудування;
- розуміння принципів формування та розвитку населених пунктів, їх функціонально-планувальної структури й організації міських територій;
- знання основних принципів архітектурного проєктування, архітектурної композиції, типології житлових і громадських будівель;
- здатності аналізувати архітектурні та містобудівні рішення з урахуванням функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, конструктивних, природно-кліматичних та нормативних чинників;
- уміння застосовувати теоретичні знання для обґрунтування архітектурних і містобудівних рішень;
- здатності логічно та послідовно викладати матеріал, використовувати професійну термінологію, аргументувати власні судження й формулювати обґрунтовані висновки.

Структура екзаменаційного білета

Для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування», екзаменаційний білет містить два теоретичні питання:

Питання 1. Основи містобудування. Передбачає перевірку знань щодо закономірностей формування та розвитку населених пунктів, функціонально-планувальної організації територій, планування житлової забудови, транспортної інфраструктури, громадських просторів, благоустрою, озеленення та екологічних засад розвитку міського середовища.

Питання 2. Основи архітектурного проєктування. Спрямоване на оцінювання знань принципів архітектурного проєктування, архітектурної

композиції, типології житлових і громадських будівель, особливостей їх функціонально-планувальних, об'ємно-просторових і конструктивних рішень, а також основних вимог до безпеки, доступності та комфортності архітектурного середовища.

Для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, екзаменаційний білет додатково містить два питання, спрямовані на перевірку спеціальних (фахових) компетентностей та результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

Питання 3. Теоретико-методологічні, історичні та нормативні основи архітектурно-містобудівної діяльності. Передбачає перевірку знань історії та теорії архітектури, методів архітектурно-містобудівних досліджень, нормативно-правового забезпечення професійної діяльності, основ архітектурної графіки, конструктивних і технологічних рішень, принципів сталого розвитку, професійної етики та комунікації.

Питання 4. Проєктно-практичні, конструктивно-технологічні та організаційні основи архітектурно-містобудівної діяльності. Має практикоорієнтований характер і спрямоване на перевірку здатності застосовувати набуті знання для розв'язання типових професійних завдань. Передбачає аналіз вихідних умов, формування принципових архітектурно-планувальних або містобудівних рішень, їх схематичне графічне представлення та обґрунтування з урахуванням функціональних, конструктивних, нормативних і природно-кліматичних чинників.

Практикоорієнтовані завдання виконуються на основі вихідних матеріалів, наданих екзаменаційною комісією. За необхідності вступник виконує спрощені графічні схеми від руки без обов'язкового використання спеціалізованого програмного забезпечення.

Таким чином, екзаменаційний білет для вступників із профільною освітою містить два питання, а для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, — чотири питання.

Запропонована структура забезпечує комплексне оцінювання фахової підготовки вступників та дозволяє визначити їхню готовність до навчання за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Оцінювання відповідей здійснюється за встановленими критеріями з урахуванням повноти розкриття питань, правильності використання професійної термінології, розуміння теоретичних положень, здатності застосовувати набуті знання, обґрунтованості прийнятих рішень та якості виконання практикоорієнтованих завдань.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів фахового вступного випробування для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» здійснюється з урахуванням рівня засвоєння теоретичних знань, володіння професійною термінологією, розуміння основних принципів архітектурного проєктування та містобудування, здатності аналізувати архітектурно-містобудівні рішення, застосовувати набуті знання для розв'язання професійних завдань та аргументовано викладати власні судження.

Основними критеріями оцінювання є повнота та правильність відповіді, системність і послідовність викладу матеріалу, обґрунтованість висновків, розуміння функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, конструктивних і нормативних аспектів архітектурної та містобудівної діяльності. Під час оцінювання практикоорієнтованих завдань додатково враховуються правильність аналізу вихідних умов, доцільність запропонованих рішень, якість їх схематичного графічного представлення (за необхідності) та здатність вступника обґрунтувати прийняті рішення.

Рівень	Характеристика відповіді
180-200	Вступник демонструє системні, глибокі та ґрунтовні знання з основ архітектурного проєктування та містобудування, вільно володіє професійною термінологією. Повно, послідовно й аргументовано розкриває теоретичні положення, закономірності та принципи формування архітектурних об'єктів і міського середовища. Розуміє взаємозв'язки функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, конструктивних, природно-кліматичних і нормативних чинників. Самостійно аналізує архітектурні та містобудівні рішення, застосовує теоретичні знання до професійних ситуацій, формулює логічні й обґрунтовані висновки.
170-179	Вступник демонструє високий рівень знань з основ архітектурного проєктування та містобудування, правильно використовує професійну термінологію. Повно й послідовно розкриває основні теоретичні положення та принципи формування архітектурного середовища. Розуміє взаємозв'язки функціональних, планувальних, конструктивних і нормативних чинників. Здатний аналізувати архітектурно-містобудівні рішення та застосовувати знання для виконання професійних завдань. Допускає окремі несуттєві неточності, які не впливають на загальну правильність відповіді та обґрунтованість висновків.
160-169	Вступник демонструє достатній рівень знань з архітектури та містобудування, володіє основними професійними поняттями й термінологією. Правильно розкриває основні теоретичні положення, закономірності та принципи архітектурного проєктування й містобудівної діяльності. Загалом розуміє особливості функціонально-планувальних, об'ємно-просторових і конструктивних рішень. Здатний застосовувати набуті знання для аналізу та розв'язання типових професійних завдань, однак допускає окремі змістові неточності, недостатньо повно обґрунтовує запропоновані рішення та висновки.
140-159	Вступник демонструє задовільний рівень знань з основ архітектурного проєктування та містобудування, розуміє зміст основних професійних понять і теоретичних положень. Відповідь недостатньо повна, системна та

	послідовна, окремі закономірності й принципи формування архітектурного середовища розкрито частково. Допускає неточності у визначенні функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, конструктивних і нормативних аспектів проєктування. Застосування теоретичних знань для аналізу професійних ситуацій обмежене, запропоновані рішення та висновки недостатньо аргументовані.
120-139	Вступник демонструє мінімально достатній рівень знань з основ архітектурного проєктування та містобудування. Відтворює окремі професійні поняття, теоретичні положення та принципи формування архітектурного середовища, проте має суттєві прогалини в розумінні їх змісту та взаємозв'язків. Відповідь неповна, фрагментарна, містить суттєві помилки й неточності. Здатність застосовувати набуті знання для аналізу архітектурних і містобудівних рішень та виконання професійних завдань виражена недостатньо, висновки поверхові або необґрунтовані.
1-119	Вступник демонструє недостатній рівень знань з основ архітектурного проєктування та містобудування, не володіє належним чином професійною термінологією. Основні теоретичні положення, закономірності та принципи формування архітектурного середовища не розкрито або трактуються неправильно. Відповідь фрагментарна, непослідовна, містить принципові помилки. Вступник не демонструє належного розуміння функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, конструктивних і нормативних аспектів проєктування, не здатний самостійно аналізувати професійні ситуації, обґрунтовувати рішення та формулювати висновки.
0	Відсутність відповідей на питання екзаменаційного білета або повна невідповідність наданих відповідей змісту поставлених питань.

Розподіл балів

Для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування»:
Питання 1 — «Основи містобудування» — 100 балів.
Питання 2 — «Основи архітектурного проєктування» — 100 балів.
Разом — 200 балів.

Для вступників, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями:
Питання 1 — «Основи містобудування» — 50 балів.
Питання 2 — «Основи архітектурного проєктування» — 50 балів.
Питання 3 — «Теоретико-методологічні, історичні та нормативні основи архітектурно-містобудівної діяльності» — 50 балів.
Питання 4 — «Проєктно-практичні, конструктивно-технологічні та організаційні основи архітектурно-містобудівної діяльності» — 50 балів.
Разом — 200 балів.

Кожне питання екзаменаційного білета оцінюється окремо з урахуванням повноти розкриття його змісту, правильності викладення теоретичних положень, використання професійної термінології та обґрунтованості відповіді. Під час оцінювання практикоорієнтованого завдання додатково враховуються правильність аналізу вихідних умов, доцільність запропонованих рішень, якість їх графічного представлення (за необхідності) та аргументованість висновків.

Підсумковий результат визначається сумою балів, отриманих за два або чотири питання залежно від попередньо здобутої освіти вступника, відповідно до встановленої 200-бальної шкали оцінювання.

5. Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Безлюбченко О. С., Гордієнко С. М., Завальний О. В. Планування міст і транспорт : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 270 с.
2. Габрель М.М. Основи проєктування великих територіальних об'єктів: конспект лекцій з курсу “Основи районного планування” (для студентів напряму 6.1201 - Архітектура). Львів: Нац. ун-т “ Львівська політехніка” 2003. 176 с.
3. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем: монографія. Київ: Видавничий дім А.С.С. 2004. 400 с.
4. Містобудівне проєктування. Частина 1: Місто як об'єкт проєктування : підручник / за ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с.
5. Містобудівне проєктування. Частина 2: Проєктування структурних елементів міста : підручник / за ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 324 с.
6. Потапчук І. В. Основи містобудування : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2025. 664 с. URL: https://drp.nuwm.edu.ua/items/00289de4-e2d3-4790-bb50-47462ed1c6db
7. Проєктування міських територій : підручник : [у 2 ч.] / [за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального]. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – Ч. 2. – 544 с. – (Серія «Міське будівництво та господарство»).
8. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text
9. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text
10. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text
11. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 07.02.2002 № 3059-III. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14#Text
12. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text
13. Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text

14. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text
15. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 № 1805-III. *Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text